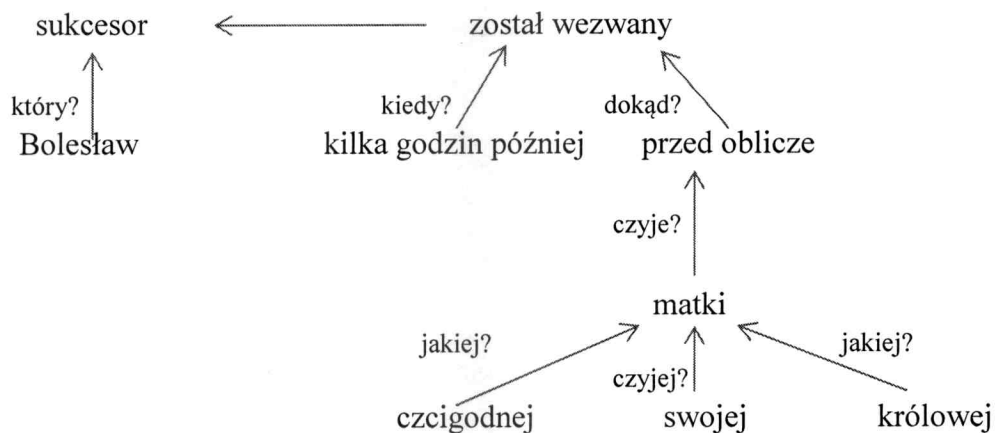

MODEL ODPOWIEDZI
ETAP WOJEWÓDZKI 4.03.2017
NAUKA O JĘZYKU

Zadanie 1. (0-6)

Kilka godzin później sukcesor Bolesław został wezwany przed oblicze swojej czcigodnej królowej matki.

- A. Sporządź wykres podanego zdania.
- B. Nazwij części zdania.
- C. Wypisz i nazwij związki składniowe wyrazów w podanym zdaniu.

- został wezwany: orzeczenie imienne
- sukcesor: podmiot gramatyczny; sukcesor ← został wezwany, zw. zgody
- sukcesor ← Bolesław: przydawka (rzeczowna), zw. zgody
- został wezwany ← kilka godzin później: okolicznik (czasu), zw. przynależności
- został wezwany ← przed oblicze: okolicznik (miejsca), zw. przynależności
- przed oblicze ← matki: przydawka (dopełniaczowa), zw. rzędu
- matki ← czcigodnej: przydawka (przymiotna), zw. zgody
- matki ← swojej: przydawka (przymiotna), zw. zgody
- matki ← królowej: przydawka (rzeczowna), zw. zgody

Przyznajemy po 2 pkt za prawidłowo wykonane każde polecenie. Dopuszczalny 1 błąd w każdym poleceniu – wtedy przyznajemy po 1 pkt.

Zadanie 2. (0-2)

Od podanych wyrazów utwórz po trzy wyrazy pochodne, z których każdy będzie inną częścią mowy.

A.	biel	biały	wybielić	wybielony
B.	ogród	ogrodzić	ogrodowy	ogrodzony

Przyznajemy po 1 pkt za trzy prawidłowo ułożone wyrazy do każdego z podpunktów.

Zadanie 3. (0-3)

Jeśli są błędy w podanych zdaniach, popraw je.

- A. Tą (**te**) bohaterkę cechował humanistyczny (**humanitarny**) stosunek do zwierząt.
- B. Tak tragiczna sytuacja zmusiła go do pojęcia ostatnich (**ostatecznych**) kroków.
- C. Ciężko (**trudno**) mi zrozumieć twoje argumenty.
- D. Moja starsza siostra posiada (**ma**) wyższe wykształcenie.
- E. Te (**to**) opowiadanie wzruszyło mnie do łez.
- F. Półwysep Apeniński swoim kształtem przypomina wielkiego buta (**wielki but**).
- G. Twoje argumenty z pewnością są przekonujące (**przekonujące/przekonywające**).
- H. Za dwa tygodnie będę potrafić (**potrafię**) to zrobić.

Uwaga! Przyznajemy 3 pkt za 8 poprawnych zdań, 2 pkt za 7-6 poprawnych zdań, 1 pkt za 4-5 poprawnych zdań.

ŻYCIE KULTURALNE, DRAMAT I TEATR XX I XXI WIEKU

Zadanie 4. (0-2)

Spośród podanych twórców podkreśl tych, którzy są reżyserami teatralnymi.

Krzysztof Warlikowski, Marcin Dorociński, Agnieszka Glińska, Agustin Egurrola, Krystyna Janda, Krystian Lupa, Maja Kleczewska, Maja Ostaszewska, Kinga Dębska, Zbigniew Jerzyna, Robert Więckiewicz

Uczeń otrzymuje 2 pkt za prawidłowe podkreślenie wszystkich reżyserów, 1 pkt za prawidłowe podkreślenie 5-4 twórców. Każda niepoprawna odpowiedź zeruje zadanie.

Zadanie 5. (0-1)

Polski kandydat do Oscara, Nagrody Akademii Filmowej to:

- A. *Powidoki*.
B. *Zjednoczone stany miłości*.
C. *Historia Roja*.
D. *Ostatnia rodzina*.

Zadanie 6. (0-1)

Rok 2017 ogłoszony został rokiem m.in.:

- A. rzeki Wisły, Józefa Piłsudskiego, Adama Chmielowskiego, Tadeusza Kościuszki.
B. Henryka Sienkiewicza, Bolesława Leśmiana, Cichociemnych, Bolesława Prusa.
C. Feliksa Nowowiejskiego, Honorata Koźmińskiego, Josepha Conrada, Wyklętych.
D. Adama Mickiewicza, Teatru Publicznego, Jana Długosza, Entuzjastów Nauki.

Zadanie 7. (0-1)

Wskaż, komu i za jaką książkę przyznano w 2016 roku Nagrodę Literacką Nike.

A.	Magdalenie Grzebałkowskiej	za książkę	1.	<i>1945. Wojna i pokój</i>
B.	Renacie Lis		2.	<i>Nakarmić kamień</i>
C.	Bronce Nowickiej		3.	<i>W lodach Prowansji. Bunin na wygnaniu</i>

Poprawna odpowiedź: **C2**

Zadanie 8. (0-2)

Wymienionym festiwalom przyporządkuj właściwe miasta, w których odbywają się podane imprezy.

Warszawa, Gdańsk, Wrocław, Kraków, Bydgoszcz, Toruń, Łódź, Szczecin, Olsztyn

Lp.	Festiwal	Miasto
1.	Festiwal Czterech Kultur	Łódź
2.	Festiwal Prapremier	Bydgoszcz
3.	Festiwal Kultury Żydowskiej	Kraków
4.	Międzynarodowy Festiwal Teatralny Kontakt	Toruń
5.	Festiwal Szekspirowski	Gdańsk

Przyznajemy: 2 pkt za 5 poprawnych odpowiedzi,
1 pkt za 4 poprawne odpowiedzi.

Zadanie 9. (0-1)

Tadeusz Kantor założył teatr:

- A. Wierszalin.
B. Cricot 2.
C. Ośrodek Praktyk Teatralnych *Gardzienice*.
D. Teatr Pieśń Kozła.

JERZY SZANIAWSKI *ŻEGLARZ*

Zadanie 10. (0-1)

Komedia *Żeglarz* powstała w:

- A. 1927 roku.
- B. 1923 roku.
- C. 1925 roku.**
- D. 1926 roku

Zadanie 11. (0-1)

Jak oceniasz postawę Jana, bohatera komedii *Żeglarz*? Uzasadnij swą opinię.

Np. Jan, wnuk kapitana, staje przed trudnym zadaniem. Ma dylemat: obrona prawdy czy poddanie się legendzie. Początkowo Jan chce wyjawić prawdę podczas uroczystości odsłonięcia pomnika ku czci kapitana. Ale nie ma w sobie tyle siły, by to uczynić. Okazuje się człowiekiem słabym wewnątrz, poddaje się presji otoczenia; jest konformistą. Rezygnuje z postawy mitoburcy, obrońcy prawdy.

Ale też: Trudno w sposób jednoznaczny ocenić postępowanie bohatera. Autor stawia pytanie: Czy warto niszczyć legendy, narodowe mity. Ludzie wielbią bohaterskie czyny, odwagę, wartości. Pozytywne emocje zbudowane wokół uroczystości jednoczą mieszkańców. Ludzie potrzebują ideałów, marzeń, a odebranie ich przynosi więcej szkody niż pożytku. Szaniawski pozostawia ocenę odbiorcy.

Ale też: Jan ukazany został jako człowiek, który chroni rodzinę. Ma zamiar się ożenić. Nieujawienie prawdy daje mu możliwość życia w dostatku, bez bagażu rodzinnej przeszłości.

Przyznajemy 1 pkt za sensowne uzasadnienie opinii.

ROMAN BRANDSTAETTER *POWRÓT SYNA MARNOTRAWNEGO*

Zadanie 12. (0-2)

Wskaż związki między biblijną przypowieścią o synu marnotrawnym a treścią dramatu Romana Brandstaettera. W swojej wypowiedzi odwołaj się do obu utworów.

Np. opuszczenie domu rodzinnego przez młodszego syna; odmiennosc postaw życiowych ojca i syna; utrata majątku; docenienie domu jako miejsca bezpiecznego, znanego, bliskiego; powrót do rodzinnego domu; odnalezienie wiary; ojciec ukazany w obu utworach jako strażnik zasad i rodzinnego miru.

Za poprawne uznajemy odpowiedzi odnoszące się zarówno do warstwy zdarzeniowej, jak i symbolicznej. Konieczne jest więc odwołanie się do obu utworów.

Przyznajemy 2 pkt za wypowiedź, w której uczeń odwołuje się zarówno do biblijnej przypowieści, jak i dramatu.

Przyznajemy 1 pkt za próbę odpowiedzi niesprzeczną z utworami.

ŚLAWOMIR MROŻEK *ŚMIERĆ PORUCZNIKA*

Zadanie 13. (0-1)

Dlaczego Starzec, bohater utworu *Śmierć porucznika*, postanowił skutecznie (*na śmierć*) wysadzić się w powietrze?

Np. Starzec dąży do wyjawienia prawdy (*Jedna jest prawda*), nie może żyć normalnie, bo zмага się z legendą; zmieniają się czasy, a Orson wciąż nie może *trafić na swoją epokę* (najpierw go chwalono za wysadzenie się w powietrze, potem zmieniły się czasy i ten czyn uznano za szaleńczy).

Uczeń może też zwrócić uwagę na burzenie romantycznych mitów, rewizję romantycznej roli poezji, ukazanie dwuznaczności mitotwórczej roli literatury, itp.

Przyznajemy 1 pkt za wyjaśnienie zgodne z ideą tekstu.

Zadanie 14. (0-1)

Dramat Sławomira Mrożka *Śmierć porucznika* nawiązuje do:

- A. działań tajnych organizacji kombatanckich.
- B. powstania styczniowego.
- C. utworów Adama Mickiewicza.**
- D. wszystkie odpowiedzi są poprawne.

ZBIGNIEW HERBERT *LALEK*

Zadanie 15. (0-1)

Utwór *Lalek* Zbigniewa Herberta to sztuka na głosy przypominająca:

- A. **reportaż.**
- B. wywiad prasowy.
- C. felieton.
- D. powieść sensacyjną.

DOKTOR HALINA

Zadanie 16. (0-1)

Podaj trzy przykłady konspiracyjnych działań Haliny.

Np. przewożenie ulotek, robienie zdjęć obiektów wojskowych, gromadzenie danych o żołnierzach niemieckich rannych na Wschodzie, obserwacja ruchu niemieckich jednostek wojskowych, przygotowanie raportów o nastrojach panujących wśród Niemców i Polaków, kolportaż materiałów akcji N, prowadzenie akcji dezinformacyjnej wymierzonej w niemiecką administrację.

Przyznajemy 1 pkt za trzy przykłady; uznajemy każdą odpowiedź niesprzeczną z tekstem.

TEKSTY EPICKIE

MARCIN SZCZYGIELSKI *ARKA CZASU*

Zadanie 17. (0-4)

Co to jest antysemityzm? Zdefiniuj pojęcie/termin, a następnie podaj trzy przykłady antysemityzmu wpisane w książkę Marcina Szczygielskiego.

Antysemityzm – np. postawa wyrażająca dyskryminację, uprzedzenie, niechęć i wrogość w stosunku do Żydów oraz osób pochodzenia żydowskiego, postrzeganych jako grupa religijna, etniczna lub rasowa, argumentowana powodami religijnymi, gospodarczymi lub politycznymi.

Lp.	Przykład antysemityzmu
1.	Np. przymusowe przesiedlenie mieszkańców pochodzenia żydowskiego do getta
2.	zagrożenie życia bohaterów ze względu na pochodzenie – ukrywanie się na terenie zoo
3.	zburzenie synagogi – zabronienie praktyk religijnych

Przyznajemy po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.

Uwaga! Prawidłowa jest każda inna odpowiedź niesprzeczna z tekstem.

ANGELIKA KUŹNIAK *MARLENE*

Zadanie 18. (0-2)

Angelika Kuźniak o swoim utworze powiedziała: *Ta książka nie jest biografią.*

Jeśli nie jest biografią, to czym? Określ gatunek literacki przeczytanej książki i uzasadnij swoje zdanie, odwołując się do wypowiedzi autorki.

Np. Według autorki to reporterska opowieść o Marlenie Dietrich.

Reportaż - gatunek dziennikarsko-literacki obejmujący utwory będące sprawozdaniami z wydarzeń, których autor był bezpośrednim świadkiem lub uczestnikiem. Autor reportażu opowiada o zdarzeniach, których przebieg zna z relacji świadków, dokumentów lub innych źródeł. W zakresie sposobu prezentacji wydarzeń reportaż powinien cechować się obiektywizmem, rzetelnością i wiernością wobec przedmiotu narracji. Z drugiej strony reportaż jest subiektywny, zawiera ocenę, opinie autora na dany temat (niekiedy jedynie sugestie). Reportaż może zawierać cytaty, wypowiedzi świadków zdarzenia, tematem reportażu może być wszystko, co przykuwa uwagę, ważny jest problem i bohater.

- reportaż, bo zawiera odniesienia do faktów, zdarzeń
- autorka sama dokonywała selekcji materiału, sposobu relacji o osobach, sytuacjach
- autorkę zainspirowała pożółkła kartka z notesu z polskimi nazwiskami
- autorka poznawała Marlenę Dietrich poprzez przedmioty (kufry, szpilki do włosów, hotelowe nalepki na walizkach, itp.)

Przyznajemy: 1 pkt za określenie gatunku literackiego i 1 pkt za poprawne uzasadnienie.

Zadanie 19. (0-1)

Z którym polskim aktorem Marlena Dietrich prawdopodobnie spotkała się w Warszawie?

- A. Zbigniewem Zamachowskim.
- B. Bogumiłem Kobielą.
- C. Tadeuszem Łomnickim.
- D. Zbigniewem Cybulskim.**

Zadanie 20. (0-2)

Dlaczego niektórzy Niemcy przed pogrzebem pluli do grobu, w którym miała być pochowana Marlena Dietrich? Podaj dwie przyczyny.

Np.

- krytycznie wypowiadała się o Niemcach już po upadku Hitlera
- nie chciała wrócić na stałe do Niemiec
- wspierała otwarcie Amerykanów
- otwarcie krytykowała Niemców jako naród

Przyznajemy po 1pkt za każde poprawne wskazanie.

Uwaga! Prawidłowa jest każda inna odpowiedź niesprzeczna z tekstem.

ADAM MICKIEWICZ BIOGRAFIA

Zadanie 21. (0-1)

W grudniu 1832 roku, przed opublikowaniem *Pana Tadeusza*, Mickiewicz wydał:

- A. *Dziady* cz. III.
- B. *Konrada Wallenroda*.
- C. *Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego*.**
- D. żadna odpowiedź nie jest poprawna.

Zadanie 22. (0-1)

Jako jeden z pierwszych docenił *Pana Tadeusza* i nazwał *epopeją narodową*:

- A. Zygmunt Krasiński.**
- B. Juliusz Słowacki.
- C. Cyprian Norwid.
- D. żaden z nich.

Zadanie 23. (0-6)

Zapisz imiona i nazwiska trzech kobiet, które odegrały znaczącą rolę w życiu lub twórczości Adama Mickiewicza. Podaj po dwie informacje o każdej z nich.

Np.

Maryla Wereszczakówna – młodzieńcza miłość poety, wyszła za mąż za hrabiego

Wawrzyńca Puttkamera, poeta upamiętnił ją w kilku utworach, np. *Do M*, IV części *Dziadów*,

Karolina Kowalska – żona znanego lekarza, Mickiewicz romansował z nią podczas pobytu w Kownie

Henrietta Ewa Ankwiczówna - polska hrabianka, jedna z młodzieńczych miłości Adama

Mickiewicza, została przewodniczką Mickiewicza po zabytkach Rzymu i Neapolu; uważa się, że stała się pierwowzorem postaci z jego utworów, np. Ewy Stolnikówny, Ewy z III części *Dziadów*

Maria Szymanowska – znakomita pianistka, jedna z najbardziej znanych kobiet doby romantyzmu, matka Celiny, przyszłej żony poety

Celina Szymanowska – żona poety od 1834 roku, matka sześciorga dzieci, jej choroba wpłynęła na relacje małżonków

Konstancja Łubińska – spotkała Mickiewicza podczas jego pobytu w Wielkopolsce, dokąd poeta przybył na wieść o wybuchu powstania listopadowego; łączył ich romans, później pielęgnowała wspomnienie o poecie, gościła u siebie najstarszą córkę Mickiewicza – Marię.

Przyznajemy: 1 pkt za podanie imienia i nazwiska kobiety,
1 pkt za dwie informacje o każdej z bohaterek.

Uwaga! Za poprawną uznajemy każdą informację potwierdzającą znajomość biografii poety.

ADAM MICKIEWICZ PAN TADEUSZ

Analiza fragmentu tekstu

Przeczytaj podany fragment utworu Mickiewicza i zrealizuj zadania:

Zadanie 24. (0-3)

A. Określ, do jakiego gatunku literackiego nawiązuje słowami *Był gaj (...)* podany fragment utworu Mickiewicza. (0-1).

do baśni/ bajki magicznej

Przyznajemy 1pkt za poprawne określenie gatunku.

B. Jaka czynność, którą wykonują obserwowane przez Hrabiego postaci, opisał narrator? (0-1)

grzybobranie

Przyznajemy 1pkt za poprawne wskazanie.

C. Nazwij typ narratora w podanym fragmencie. (0-1)
odautorski, trzecioosobowy

Przyznajemy 1pkt za poprawne wskazanie.

ADAM MICKIEWICZ PAN TADEUSZ - całość lektury

Zadanie 25. (0-2)

Uzupełnij informacje biograficzne o Jacku Soplicy - Księdzu Robaku.

- Podczas bitwy w Soplicowie *ciałem swym zakrywa* **Hrabiego**.
- Pod Hohenlinden nosił listy od **Kniaziewicza** do Ryszpansa.
- Pośmiertnie został odznaczony **Legią Honorową**.
- Na przymusowe roboty skazały go władze **austriackie**.
- Wstąpił do zakonu **bernardynów**.

Przyznajemy: 2 pkt za 5-4 poprawne odpowiedzi,
1 pkt za 3 poprawne odpowiedzi.

Zadanie 26. (0-1)

Nazwij dwie funkcje motywu zamku w *Panu Tadeuszu*.

Np.

- przyczyna konfliktu między Horeszkami a Soplicami
- znak zamożności Horeszków
- znak różnic społecznych wśród szlachty
- znak zmian politycznych i społecznych na ziemiach litewskich
- aluzja do *Romea i Julii* Szekspira
- tworzenie nastroju grozy
- fascynacja romantyków ruinami
- symbol przemijania.

Za poprawne wskazanie dwóch funkcji przyznajemy 1pkt.

KRYTERIA OCENY ROZPRAWKI

1. Treść

Punkty	Kryterium
8 p.	Pełna argumentacja, postawienie tezy. Pogłębiona interpretacja trzech wskazanych dzieł, argumentacja wnikliwa. Przywołanie właściwych kontekstów interpretacyjnych, terminów z zakresu teorii literatury. Pełne wnioskowanie.
6 p.	Pełna argumentacja, postawienie tezy. W przeważającej części zachowano logikę wywodu. Poprawna interpretacja trzech wskazanych w temacie tekstów. Próba wnioskowania.
4 p.	Próba argumentacji, praca w przeważającej części odnosi się do problemu sformułowanego w temacie. Przywołanie trzech tekstów (interpretacja trzech utworów powierzchowna, tzn. uproszczone odwołania <u>lub</u> poprawna interpretacja obu tekstów i rzeczowe nawiązanie do trzeciego utworu. Próba wnioskowania, próba postawienia tezy.
2 p.	Próba argumentacji, praca luźno powiązana z problemem. Przywołanie dwóch tekstów i ich interpretacja powierzchowna (uproszczone odwołania do tekstu, streszczenie). Próba wnioskowania, próba postawienia tezy.
0 p.	Brak argumentów. Odwołanie się do innego niż w temacie zagadnienia i brak nawiązania do wskazanych tekstów literackich. Praca nie na temat.

Uwaga! Praca nie może być krótsza niż wymagana objętość. Jeśli tak jest, uczeń otrzymuje punkty wyłącznie za treść. Pozostałe elementy są sprawdzane, ale wyzerowane. W przypadku poziomu zerowego w zakresie treści całą pracę należy ocenić na zero punktów – konieczna jest konsultacja z przewodniczącym komisji.

Uwaga! Za szczególnie dojrzałą wypowiedź można przyznać do 2 punktów za walory - konieczna jest konsultacja z przewodniczącym komisji.

2. Kompozycja

Punkty	Kryterium
2 p.	praca logiczna, spójna; poprawne konsekwentne wydzielanie akapitami kolejnych części kompozycyjnych rozprawki
1 p.	odstępstwa od logiki i spójności wywodu; nieliczne niekonsekwencje w stosowaniu akapitów
0 p.	liczne odstępstwa od logiki i spójności wywodu; niekonsekwencje w stosowaniu akapitów lub ich brak

3. Styl

Punkty	Kryterium
1 p.	nieliczne błędy stylistyczne, styl adekwatny do formy wypowiedzi
0 p.	styl nieadekwatny do formy wypowiedzi

4. Język

Punkty	Kryterium
4 p.	dopuszcza się 2 błędy językowe (składniowe, fleksyjne, leksykalne, frazeologiczne)
3 p.	dopuszcza się 3 błędy językowe (składniowe, fleksyjne, leksykalne, frazeologiczne)
2 p.	dopuszcza się 4 błędy językowe (składniowe, fleksyjne, leksykalne, frazeologiczne)
1 p.	dopuszcza się 5 błędów językowych (składniowych, fleksyjnych, leksykalnych, frazeologicznych)
0 p.	więcej niż 5 błędów językowych (składniowych, fleksyjnych, leksykalnych, frazeologicznych)

5. Ortografia

Punkty	Kryterium
3 p.	dopuszcza się 1 błąd ortograficzny
2 p.	dopuszcza się 2 błędy ortograficzne
1 p.	dopuszcza się 3 błędy ortograficzne
0 p.	powyżej 3 błędów ortograficznych

6. Interpunkcja

Punkty	Kryterium
2 p.	dopuszcza się 3 błędy interpunkcyjne
1 p.	dopuszcza się 4 błędy interpunkcyjne
0 p.	powyżej 4 błędów interpunkcyjnych